

Przeczytaj fragment książki Johna Flanagana „Zwiadowcy. Ruiny Gorlanu.”

Piętnastoletni Will, wychowanek sierocińca, bardzo chce zostać rycerzem, jednak w dniu wyboru kandydatów na czeladników na zamku barona, okazuje się, że jego marzenie może się nie spełnić...

Wysoki rycerz postąpił krok do przodu, przyglądał się Willowi przez chwilę, a potem z wolna pokręcił głową. - Obawiam się, że jest za niski, wasza wysokość - orzekł. Will poczuł, że jakaś lodowata dłoń chwyta go za serce. - Jestem silniejszy, niż się wydaje, panie - zapewnił. Jednak na Mistrzu Szkoły Rycerzy nie zrobiło to wrażenia. Spojrzał na barona, najwyraźniej niezręcznie czując się w tej sytuacji i potrząsnął głową. - A twój drugi wybór? - spytał baron. Mówił łagodnym głosem, brzmiała w nim wręcz troska. Will wahał się przez dłuższą chwilę. Nigdy nie brał pod uwagę niczego innego.

- Szkoła Ujeżdżania, panie? - rzekł wreszcie niepewnym głosem. W Szkole Ujeżdżania uczono opieki nad bojowymi rumakami, których dosiadali zamkowi rycerze i przynajmniej w ten sposób Will miałby choćby odrobinę do czynienia z rycerskim rzemiosłem. Jednak Ulf, mistrz koni, już kręcił głową, nim jeszcze baron zdążył spytać go o zdanie.

- Potrzebuję czeladników, wasza wysokość - rzekł - lecz ten akurat jest zbyt drobnej postury. Nigdy nie uporałby się z moimi bojowymi końmi. [...]

Głowa Willa uniesiona była wysoko, spoglądał prosto przed siebie. W tej chwili baron szczerze współczuł chłopakowi. Widział łyzy w jego żywych, brązowych oczach i rozumiał, że biedak powstrzymuje je tylko największym wysiłkiem woli. „Każdy woli nie okazywać siły woli” - przemknęła baronowi przez głowę myśl, układając się w grę słów. Przykro mu było, że chłopak musi przez to wszystko przechodzić, ale sprawę trzeba było załatwić. Westchnął bezgłośnie. - Czy któremuś z was nie przydałby się ten młodzieniec? - spytał. Niejako wbrew sobie Will odwrócił głowę, spoglądając błagalnie na Mistrzów Sztuk i modląc się w duchu, aby któryś z nich ulitował się i wziął go do siebie na termin. Niestety, jeden po drugim w milczeniu kręcili głowami. Niespodziewanie ponurą ciszę przerwał zwiadowca.

- Jest coś, o czym wasza wysokość powinna wiedzieć, jeśli chodzi o tego chłopca - odezwał się. Will nigdy przedtem nie słyszał głosu Halta. A był to głos głęboki i miękki, z ledwie dosłyszalnym odcieniem akcentu hiberniańskiego. Postąpił naprzód i podał baronowi złożoną na pół kartkę. Arald rzucił na nią okiem i zmarszczył brwi.

- Jesteś tego pewien, Halt? - spytał. - Jako żywo, wasza wysokość. Baron starannie złożył papier i położył go na blacie. Postukiwał przez chwilę w zamyśleniu palcami, a potem stwierdził:

- Przemyślę to i jutro podejmę decyzję. Halt skłonił się i wycofał, jakby wtapiał się w tło. Will spoglądał na niego z niepokojem, zastanawiając się, jaką to informację ten tajemniczy osobnik przekazał na jego temat baronowi. Tak jak większość ludzi, Will wyrósł w przekonaniu, że zwiadowców najlepiej obchodzić z daleka. Była to niedostępna, rządząca się własnymi prawami grupa, otoczona tajemnicą i właściwie nikt nie mógł niczego z pewnością stwierdzić na ich temat - a przecież niepewność zawsze rodzi lęk. Willowi nie podobała się myśl, że Halt wie coś na jego temat, w dodatku coś na tyle ważnego, że właśnie w tak znaczącym dniu powiadomił o tym barona.

I. Zadania do tekstu

1. Tekst ma cechy powieści:

- ☐ A) historycznej ☒ B) fantasy
☐ C) fantastyczno-naukowej ☐ D) detektywistycznej

2. Narrator we fragmencie tekstu:

- ☒ A) jest wszechwiedzący ☐ B) jest pierwszoosobowy
☐ C) bierze udział w zdarzeniach ☐ D) jest jednym z bohaterów

3. Z tekstu można się dowiedzieć o:

- ☐ A) czasie zdarzeń ☐ B) wyglądzie Halta
☒ C) charakterze Willa ☐ D) ostatecznej decyzji barona w sprawie Willa

4. Baron Arald był wobec Willa:

- ☐ A) pobłażliwy ☒ B) opiekuńczy ☐ C) litościwy ☐ D) podejrzliwy

5. Will wyraził chęć nauki zawodu w Szkole Ujeżdżania, ponieważ:

- ☐ A) zawsze o tym marzył ☐ B) nie zależało mu na żadnym konkretnym rzemiośle
☐ C) wierzył w swoją siłę ☒ D) chciał mieć choćby niewielki kontakt z rycerzami

6. Mistrzowie sztuk nie chcieli uczyć Willa, ponieważ:

- ☒ A) zniechęciła ich sylwetka chłopca ☐ B) Will był za młody
☐ C) nie potrzebowali więcej praktykantów ☐ D) nie ufali chłopcu

7. Prawdą jest, że:

- ☐ A) Ulf był wysokim rycerzem. ☐ B) Halt mówił z silnym akcentem.
☒ C) Zwiadowcy mieli dostęp do tajnych informacji. ☐ D) Rycerze opiekowali się swoimi bojowymi rumakami.

8. Zwiadowcy budzili w otoczeniu:

- ☐ A) popłoch ☐ B) trwogę ☐ C) podziw ☒ D) obawę

II. Zadania do lektur

9. Punktem kulminacyjnym w noweli *Katarynka* jest:

- ☐ A) umowa ze stróżem dotycząca niewpuszczania katarynek
- ☒ B) zaskakująca dla pana Tomasza reakcja niewidomego dziecka na dźwięk katarynki
- ☐ C) wizyta pana Tomasza u sąsiadek w kamienicy
- ☐ D) nakazanie stróżowi codziennego wpuszczania katarynek na podwórze

10. Pan Tomasz (*Katarynka*) w swoim mieszkaniu stworzył:

- ☒ A) prywatną galerię sztuki
- ☐ B) punkt pomocy prawnej dla dzieci
- ☐ C) salon literacki
- ☐ D) salę koncertową

11. Po przeprowadzce do kamienicy, w której mieszkał pan Tomasz, niewidoma dziewczynka zmizerniała, ponieważ:

- ☐ A) matka nie miała dla niej zbyt wiele czasu
- ☒ B) na podwórku i w domu było bardzo cicho
- ☐ C) do pokoju nie wpadało słońce
- ☐ D) nie miała żadnych zabawek

12. Prawdą jest, że pan Tomasz:

- ☐ A) nigdy nie przejawiał ochoty do małżeństwa
- ☐ B) prowadził wiele spraw sądowych i był niezwykle zajęty
- ☒ C) kochał muzykę
- ☐ D) ostro ganił kiepskich artystów

13. Juliusz Słowacki w wierszu *W pamiętniku Zofii Bobrówny*:

- ☐ A) wyraża nadzieję na swój powrót do ojczyzny
- ☒ B) nawiązuje do swojego dzieciństwa
- ☐ C) poleca Zosi przywieźć z ojczyzny kwiaty
- ☐ D) rozważa, jak należy tworzyć poezję

14. Obrazem lirycznym w wierszu *W pamiętniku Zofii Bobrówny* nie jest/nie są:

- ☐ A) błękitne gwiazdy
- ☐ B) czerwone kwiaty
- ☐ C) tułanie się poety po świecie
- ☒ D) niebo jako kraina pełni szczęścia

15. Niepoprawny jest związek frazeologiczny:

- ☒ A) Stajnia Marsjasza
- ☐ B) syreni śpiew
- ☐ C) pięta Achillesa
- ☐ D) róg obfitości

16. Pojedyncze zdarzenie, które nie odgrywa większej roli w akcji utworu, ale jest tłem dla innych wydarzeń połączonych w ciąg przyczynowo-skutkowy nazywamy:

- ☐ A) epitetem
- ☐ B) apostrofą
- ☒ C) epizodem
- ☐ D) puentą

17. W wierszu Słowackiego występują rymy:

*Niechaj mnie Zośka o wiersze nie prosi,
Bo kiedy Zośka do ojczyzny wróci,
To każdy kwiatek powie wiersze Zosi,
Każda jej gwiazdka piosenkę zanuci.*

- ☐ A) męskie
- ☒ B) krzyżowe
- ☐ C) okalające
- ☐ D) niedokładne

III. Nauka o języku

18. Osobowa forma czasownika występuje w wypowiedzeniu:

- ☐ A) Zadano przechodniom kilka pytań.
- ☒ B) Zadanie ma kilka rozwiązań.
- ☐ C) Uwagi należy kierować do zarządu osiedla.
- ☐ D) Znosi się na deszcz.

19. Czasownikiem dokonanym jest:

- ☒ A) zmyć
- ☐ B) zmywać
- ☐ C) składać
- ☐ D) ssać

20. Spójniki są w szeregu:

- ☐ A) ile, niech, ci
- ☒ B) więc, bo, lub
- ☐ C) to, czy, co
- ☐ D) ów, jego, nad

21. Od kilku godzin poszukiwano dwójga japońskich turystów. - w zdaniu:

- ☐ A) jest podmiot domyślny
- ☐ B) są dwa liczebniki porządkowe
- ☒ C) jest jeden liczebnik zbiorowy
- ☐ D) jest orzeczenie czasownikowe

22. Przysłówkiem, którego się nie stopniuje, jest:

- ☐ A) szklana
- ☒ B) zawsze
- ☐ C) wczorajsze
- ☐ D) daleko

23. Czasownikiem nie jest:

- ☐ A) słuchać
- ☒ B) słuchanie
- ☐ C) słuchaj
- ☐ D) słuchano

24. Wyrażenie przyimkowe jest w zdaniu:

- ☐ A) Szyła im sukienki.
- ☒ B) Spotkali się u kolegi.
- ☐ C) Stała tam dość długo.
- ☐ D) Niech już przyjadą.

25. W oddali nad dachami zaczynała pojawiać się zieleń nielicznych miejskich drzew. - podmiotem w zdaniu jest:

- ☐ A) przymiotnik
- ☒ B) rzeczownik
- ☐ C) liczebnik
- ☐ D) czasownik

26. Wykonane z kolorowego szkła paciorki odbijały światło zachodzącego słońca. - w zdaniu:

- ☒ A) brak okolicznika
- ☐ B) brak dopełnienia
- ☐ C) jest orzeczenie imienne
- ☐ D) są dwie przydawki